

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК
ГРАЂАНА
71 -12/15
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

БЕОГРАДСКИ СЕНТАР
ЗА ЛЈУДСКА ПРАВА

дел. бр. 14251 датум: 14.04.2015.г

НАЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗАМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

МОНИТОРИНГ УСТАНОВА
У КОЈИМА СЕ НАЛАЗЕ
ЛИЦА ЛИШЕНА СЛОБОДЕ

МОНИТОРИНГ
ПОЛИЦИЈСКИХ УПРАВА И СТАНИЦА

Извештај о посети ПУ Краљево

Београд, март 2015. године

МАНДАТ НАЦИОНАЛНОГ МЕХАНИЗМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

Законом о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака¹ прописано је да Национални механизам за превенцију тортуре (НПМ) обавља посете установама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе, у циљу одвраћања државних органа и службених лица од било каквог облика мучења или било ког другог облика злостављања, као и ради усмеравања државних органа ка стварању смештајних и осталих животних услова у установама у којима се смештају лица лишена слободе у складу са важећим прописима и стандардима.

НПМ има право: на несметан, ненајављен и свакодобан приступ свим установама и свим просторијама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе; да насамо разговара са тим лицима, и са службеним лицима, која су обавезна да сарађују тим поводом, и са свим осталим лицима која могу имати информације значајне за поступање према лицима лишеним слободе; на приступ свој документацији која се односи на та лица; да надлежним органима даје препоруке у циљу побољшања начина поступања према лицима лишеним слободе и унапређења услова у којима се она задржавају или затварају.

У члану 2а Закона одређено је да Заштитник грађана обавља послове НПМ и да у обављању тих послова сарађује са омбудсменима аутономних покрајина и удружењима чијим је статутом предвиђени циљ удруживања унапређење и заштита људских права и слобода, у складу са законом.

Заштитник грађана и Покрајински омбудсман АП Војводине су потписали Меморандум о сарадњи у обављању послова НПМ², којим је предвиђено је да ће Покрајински омбудсман активно учествовати у посетама мониторинг тима НПМ установама у којима су смештена лица лишена слободе, а које се налазе на територији АП Војводине.

На основу спроведеног поступка по јавном позиву³, Заштитник грађана је изабрао удружења са којима ће остваривати сарадњу у обављању послова НПМ, и то Београдски центар за људска права, Виктимолошко друштво Србије, Дијалог, Иницијативу за права особа са менталним инвалидитетом (MDRI-S), Комитет правника за људска права (YUCOM), Међународну мрежу помоћи (IAN), Одбор за људска права – Ваљево, Хелсиншки одбор за људска права у Србији и Центар за људска права – Ниш.

По обављеним посетама, НПМ сачињава извештаје које доставља посећеној установи. Након тога, НПМ одржава стални дијалог са посећеном установом, као и органом у чијем је саставу та установа, у циљу отклањања утврђених недостатака који могу довести до појаве тортуре, нељудског или понижавајућег поступања.

¹ „Сл. лист СЦГ - Међународни уговори“, бр. 16/2005 и 2/2006 и „Сл. гласник РС - Међународни уговори“, бр. 7/2011.

² Потписан 12. децембра 2011. године.

³ Објављен је 29. децембра 2011. године у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОСЕТИ

ПОЛИЦИЈСКА УПРАВА	Краљево
РАЗЛОГ ПОСЕТЕ	Обављање послова Националног механизма за превенцију тортуре (НПМ) у складу са чл. 2а Закона о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака („Сл. лист СЦГ - Међународни уговори“, бр. 16/2005 и 2/2006 и „Сл. гласник РС - Међународни уговори“, бр. 7/2011)
ЦИЉ ПОСЕТЕ	Одвраћање органа јавне власти и службених лица од било каквог облика злостављања или мучења, као и њиховог усмеравања на стварање услова и поступање према лицима лишеним слободе у складу са важећим прописима и стандардима, све у циљу превенције тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака.
ПОСЕТУ ОБАВИО	Заштитник грађана, у сарадњи са удружењем Београдски центар за људска права
ВРСТА ПОСЕТЕ	Редовна посета, у складу са Планом посета Националног механизма за превенцију тортуре за 2015. годину
ДАТУМ ПОСЕТЕ	23. март 2015. године
НАЈАВА ПОСЕТЕ	Посета је најављена телефонским путем
ТИМ ЗА ПОСЕТУ	Вођа тима: Јелена Унијат, <i>Стручна служба Заштитника грађана</i> Чланови тима: Јелена Јелић <i>Стручна служба Заштитника грађана</i> Јелена Самарџић, <i>Стручна служба Заштитника грађана</i> Драган Божовић <i>Београдски центар за људска права</i>

ТОК ПОСЕТЕ

ФАЗА I: РАЗГОВОР СА РУКОВОДСТВОМ УСТАНОВЕ

Посета тима Националног механизма за превенцију тортуре започета је разговором са начелником одељења полиције ПУ Краљево. Том приликом је указано на мандат НПМ, опште циљеве који се желе постићи, принципе поступања и представљен је план посете Полицијској управи. Представници Полицијске управе представили су Управу у општим цртама и указали на основне проблеме са којима се суочавају у раду.

ФАЗА II: ОБИЛАЗАК УСТАНОВЕ

Након уводног разговора са руководством Полицијске управе у Краљево, извршен је обилазак просторија за полицијско задржавање, обављен је разговор о поступању полиције према доведеним и задржаним лицима и тражиоцима азила и нерегуларним мигрантима и извршен увид у документацију према доведеним и задржаним лицима. Након посете седишта Полицијске управе, посећене су полицијске станице Врњачка Бања и Рашка.

ФАЗА III: РАЗГОВОР СА ЗАДРЖАНИМ ЛИЦИМА

У тренутку обављања посете у седишту ПУ Краљево није било лица на задржавању.

ФАЗА IV: РАЗГОВОР СА СЛУЖБЕНИМ ЛИЦИМА

У свим посећеним објектима обављени су разговори са затеченим полицијским службеницима, који су чланове тима НПМ информисали о начину рада, као и о проблемима са којима се суочавају у раду.

ФАЗА V: УВИД У ДОКУМЕНТАЦИЈУ

Извршен је увид у документацију која се односи на поступање према лицима лишеним слободе и лицима према којима су употребљена средства принуде.

ФАЗА VI: ЗАВРШНИ РАЗГОВОР СА РУКОВОДСТВОМ УСТАНОВЕ

На крају посете тим НПМ указао је на основне утиске о посети, пре свега о поштовању права лица лишених слободе, о елементима који могу довести до појаве тортуре, нечовечног или понижавајућег поступања, као и односу запослених према тиму НПМ. Прибављена су и додатна објашњења о појединим релевантним околностима.

САРАДЊА СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА СА ТИМОМ НПМ

Сви полицијски службеници у оквиру Полицијске управе остварили су сарадњу са тимом НПМ, омогућили му приступ свим просторијама и инсталацијама, фотографисање просторија, пружили све тражене информације, омогућили несметан увид у тражену документацију.

ПРЕТХОДНИ УПИТНИК

ПОЛИЦИЈСКА УПРАВА	Краљево
Адреса ПУ	Војводе Путника бр.3
Тел. ПУ	036/364-000
e-mail ПУ	kvnacelnik@mup.gov.rs
Начелник ПУ	заменик начелника ПУ - Горан Тодоровић
Полицијска испостава и станице у саставу ПУ	Ван седишта ПУ Краљево - ПС Врањачка Бања и ПС Рашка. У седишту ПУ Краљево - ПИ Краљево, ПИ Рибница, ПИ за безбедност на железници, СПИ Краљево
Да ли постоје просторије за полицијско задржавање, у ПУ, у којим ПС и број просторија	У ПУ Краљево постоји укупно пет просторија за задржавање и то: - у седишту ПУ Краљево -2 - у ПС Врањачка Бања - 2 - у ПС Рашка - 1

Број доведених лица у ПУ у 2014. год	1047	
Број лица којима је одређено задржавање у ПУ у 2014. г.	Због кривичног дела	158
	Због прекршаја	43
	По ЗОБС-у	251
Број обављених лекарских прегледа задржаних лица у 2014. г.	39	
Исхрана лица у време задржавања	Обезбеђује се	
Број задржаних лица којима је решењем суда одређен притвор у 2014. г.	** ⁴	

Употреба средстава принуде од стране полицијских службеника ПУ у 2014.г.	Физичка снага	40
	Службена палица	3
	Средства за везивање	946
	Ватрено оружје	1
Притужбе на поступање полицијских службеника ПУ у 2014.г.	Број притужби	10
	Број основаних притужби	2
Дисциплински поступци за извршене повреде службене дужности полицијских службеника ПУ у 2014.г.	Број поступака	28
	Изречених мера за тешке повреде	12
	Изречених мера за лаке повреде	3
	Поступци у току - неокончани	13

⁴ У ПУ Краљево не води се евиденција лица којима је након задржавања одређен притвор, обзиром да након спровођења лица код судије за предходни поступка, престају све ингеренције полицијских службеника.

ПОСТУПАЊЕ ПРЕМА ЛИЦИМА ЛИШЕНИМ СЛОБОДЕ

1.1. ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ЗАДРЖАНИХ ЛИЦА

1.1.1. Обавештавање о правима задржаног лица

Према наводима полицијских службеника са којима је тим НППМ разговарао и на основу евиденција у које је извршио увид, задржана лица се о разлозима задржавања и својим правима обавештавају усмено најкасније у тренутку довођења у полицијску станицу, а затим им се даје писано обавештење о правима у виду обрасца. Констатација да је лице поучено о својим правима уноси се у записник о задржавању. У ПС Рашка образац обавештења о правима даје се лицу само на увид, а затим му се одузима пре смештања у просторију за задржавање „из безбедносних разлога“⁵.

На основу разговора са полицијским службеницима ПУ Краљево и увида у документацију која се односи на доведена и задржана лица уочено је да се образац писаног обавештења о правима који је установљен на основу Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима⁶ уручује само лицима која се задржавају по основу Закона о безбедности саобраћаја на путевима⁷, Закона о полицији⁸ и Закона о прекршајима⁹. Лицима која се задржавају по основу Законика о кривичном поступку¹⁰ (ЗКП), уручује се само образац обавештења о правима ухапшеног и окривљеног предвиђена чланом 68. и 69. ЗКП, док се образац „Обавештење о правима доведеног и задржаног лица“, који је прописан тачком 4. Упутства овим лицима не даје.

УТВРЂЕНО

У ПУ Краљево и полицијским станицама у њеном саставу задржаним лицима по основу одредаба ЗКП, не уручује се образац писаног обавештења о правима који је предвиђен Упутством о поступању према доведеним и задржаним лицима.

РАЗЛОЗИ

Лице које се доводи, лишава слободе или задржава у складу са одредбама Закона из тачке 2. став 1. овог Упутства [Закон о полицији, Законик о кривичном поступку, Закон о прекршајима и Закон о безбедности саобраћаја на путевима] има право: 1) да од стране овлашћених службених лица, пре почетка довођења, лишења слободе или задржавања буде поучено о својим правима, на матерњем језику или језику који разуме; 2) да буде обавештено о разлозима довођења, лишења слободе или задржавања; 3) да овлашћеним службеним лицима не даје изјаве о делу које му се стављају на терет; 4) да буде поучено, да све што изјави може бити употребљено против њега као доказ; 5) на браниоца по свом избору, да неометано контактира са браниоцем, да бранилац присуствује његовом саслушању; 6) да буде обавештено да ће се бранилац поставити по службеној дужности, уколико га само не изабере у складу са Законом из тачке 2. став 1. овог Упутства; 7) да захтева да се о времену и месту довођења, лишења слободе или задржавања обавести лице по његовом избору, дипломатско-конзуларни представник чији је држављанин или представник одговарајуће међународне организације ако је избегло лице или лице без држављанства; 8) да захтева, да се без одлагања о лишењу слободе обавести лице или орган старатељства ако је потребно обезбедити заштиту или старање о детету или другим лицима о којима се стара задржано лице; 9) да неометано контактира са дипломатско-конзуларним представником своје државе, односно представником одговарајуће међународне организације или Заштитником грађана Републике Србије; 10) да захтева да га у свако доба и без одлагања прегледа лекар; 11) на исхрану и осмочасовни одмор; 12) да покрене поступак пред надлежним правосудним органима

⁵ Види препоруку под бројем 1.2.1

⁶ „Сл.гласник РС“, бр.101/05, 63/09-УС и 92/11. У даљем тексту Упутство.

⁷ "Сл. гласник РС", бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - одлука УС и 55/2014.

⁸ "Сл. гласник РС", бр. 101/2005, 63/2009 - одлука УС и 92/2011.

⁹ "Сл. гласник РС", бр. 65/2013.

¹⁰ Законик о кривичном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013 и 55/2014) у даљем тексту ЗКП

ради испитивања законитости довођења, лишења слободе или задржавања; 13) да захтева надокнаду штете због неоснованог довођења, лишења слободе или задржавања.

Поред права из става 1. ове тачке, малолетно лице које се доводи, лишава слободе или задржава у складу са одредбама Закона из тачке 2. став 1. овог Упутства има право: 1) да буде обавештено да ће се о времену и месту довођења, лишења слободе или задржавања обавестити родитељи, усвојилац или старалац, дипломатско – конзуларни представник чији је држављанин, или одговарајућа међународна организација ако је избегло лице или лице без држављанства; 2) на браниоца по свом избору или браниоца по службеној дужности, који је стекао сертификат којим се гарантује да има посебна знања из области права детета и преступништва малолетника.

О правима из ст. 1. и 2. ове тачке, доведено, лишено слободе или задржано лице се обавештава уручивањем писменог Обавештења о његовим правима на матерњем језику или језику који разуме, које лице својеручно потписује.¹¹

Окривљени има право да: 1) у најкраћем року, а увек пре првог саслушања, подробно и на језику који разуме буде обавештен о делу које му се ставља на терет, о природи и разлозима оптужбе, као и да све што изјави може да буде коришћено као доказ у поступку; 2) ништа не изјави, ускрати одговор на поједино питање, слободно изнесе своју одбрану, призна или не призна кривицу; 3) се брани сам или уз стручну помоћ браниоца у складу са одредбама овог законика; 4) његовом саслушању присуствује бранилац; 5) у најкраћем могућем року буде изведен пред суд и да му буде суђено непристрасно, правично и у разумном року; 6) непосредно пре првог саслушања прочита кривичну пријаву, записник о увиђају и налаз и мишљење вештака; 7) му се осигура довољно времена и могућности за припремање одбране; 8) разматра списе и разгледа предмете који служе као доказ; 9) прикупља доказе за своју одбрану; 10) се изјасни о свим чињеницама и доказима који га терете и да износи чињенице и доказе у своју корист, да испитује сведоке оптужбе и захтева да се, под истим условима као сведоци оптужбе, у његовом присуству испитају сведоци одбране; 11) користи правна средства и правне лекове; 12) предузима друге радње када је то одређено овим закоником. Орган поступка је дужан да пре првог саслушања окривљеног поучи о правима из става 1. тач. 2) до 4) и тачка 6) овог члана.¹²

Ухапшени, поред права из члана 68. став 1. тач. 2) до 4) и тачка 6) и став 2. овог законика, има право да: 1) одмах на језику који разуме буде обавештен о разлогу хапшења; 2) пре него што буде саслушан, има са браниоцем поверљив разговор који се нацире само гледањем, а не и слушањем; 3) захтева да без одлагања о хапшењу буде обавештен неко од чланова његове породице или друго њему блиско лице, као и дипломатско-конзуларни представник државе чији је држављанин, односно представник овлашћене међународне организације јавноправног карактера, ако је у питању избеглица или лице без држављанства; 4) захтева да га без одлагања прегледа лекар кога слободно изабере, а ако он није доступан, лекар кога одреди јавни тужилац, односно суд. Лице ухапшено без одлуке суда, односно лице ухапшено на основу одлуке суда које није саслушано, мора бити без одлагања, а најкасније у року од 48 часова, предато надлежном судији за претходни поступак или ако се то не догоди, пуштено на слободу.¹³

Лице ухапшено у складу са чланом 291. став 1. и чланом 292. став 1. овог законика, као и осумњиченог из члана 289. ст. 1. и 2. овог законика, јавни тужилац може изузетно задржати ради саслушања најдуже 48 часова од часа хапшења, односно одазивања на позив. О задржавању, јавни тужилац или, по његовом одобрењу, полиција одмах, а најкасније у року од два часа од када је осумњиченом саопштено да је задржан, доноси и уручује решење. У решењу морају бити наведени дело за које се осумњичени терети, основи сумње, дан и час лишења слободе или одазивања позиву, као и време почетка задржавања. Против решења о задржавању осумњичени и његов бранилац имају право жалбе у року од шест часова од достављања решења. О жалби одлучује судија за претходни поступак у року од четири часа од пријема жалбе. Жалба не задржава извршење решења. Осумњичени има права предвиђена у члану 69. став 1. овог законика. Осумњичени мора имати браниоца чим орган поступка из става 2. овог члана донесе решење о задржавању. Ако осумњичени сам, у року од четири часа, не обезбеди браниоца, јавни тужилац ће му га обезбедити

¹¹ Упутство о поступању према доведеним и задржаним лицима („Службени гласник РС”, бр. 101/05, 63/09 – УС и 92/11), тачка 4.

¹² ЗКП, чл. 68.

¹³ЗКП, чл. 69.

по службеној дужности, по редоследу са списка адвоката који доставља надлежна адвокатска комора.¹⁴

Европски комитет за спречавање мучења и нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања (СРТ) је већ у свом Другом општем извештају нагласио значај обавештавања особа задржаних у полицији о њиховим правима.¹⁵

Како би се осигурало да сва задржана лица буду обавештена о својим правима, формулар у којем се јасно излажу ова права требао систематски давати особама притвореним од стране полиције на самом почетку њиховог притвора. Уз то, наводи се да би од особа у питању требало затражити да потпишу изјаву којом потврђују да су биле информисане о својим правима.¹⁶

Слаба је корист од права која имају особе лишене слободе уколико нису упознате са постојањем тих права. Дакле, неопходно је да особе одведене у полицијски притвор буду изричито упознате са својим правима, без одлагања и на језику који разумеју. Да би се обезбедило да ово буде и урађено, треба увести праксу да се лицима задржаним од стране полиције одмах по притварању да формулар у коме се наводе ова права. Уз то, од тих особа треба тражити да потпишу изјаву којом потврђују да су упозната са својим правима.¹⁷

ПРЕПОРУКА

ПУ Краљево и полицијске станице у њеном саставу ће лицима задржаним по основу ЗКП уручивати писана обавештења о правима одређена важећим ЗКП и права предвиђена тачком 4. Упутства.

1.1.2. Право на браниоца

Према наводима полицијских службеника, задржано лице се обавештава о томе да има право на браниоца. Када је потребно ангажовати браниоца по службеној дужности, позивају се адвокати са списка који је Полицијској управи доставила Адвокатска комора Чачак. Према наводима, већина браниоца одбија да се одазову позиву по службеној дужности из разлога нередовне исплате. О позивању браниоца, односно одбијању да се одазову службеној дужности саставља се службене белешке и води евиденција. У зависности да ли је браниоца позвао јавни тужилац или полицијски службеник трошкови новчаних исплата за адвокатске услуге иду на терет или Министарства правде или Министарства унутрашњих послова, али досадашња пракса је да трошкови новчаних исплата углавном иду на терет Министарства унутрашњих послова.

1.1.3. Право на обавештавање блиског лица

Задржана лица о томе да су лишена слободе обавештавају себи блиска лица тако што или полицијски службеник обично позове лице које задржано лице жели да обавести или се дозволи да лице само обавести себи блиско лице. Дешава се да задржана лица не желе да се било ко обавештава о њиховом задржавању, те се у таквим ситуацијама поштује њихова одлука. У записнику о задржавању бележи се да ли је лице искористило право да обавести блиско лице о свом задржавању или је одбило. Сарадња са надлежним центром за социјални рад према наводима полицијских службеника је коректна. Центар за социјални рад обавештава се уколико се лице задржава због насиља у породици, уколико је у питању занемаривање и злостављање деце, као и уколико се лице лишено слободе само стара о малолетном или другом лицу. У ПУ Краљево у разговору је наведено да постоји довољан број службених лица која имају сертификат за рад са малолетним лицима.

¹⁴ ЗКП, чл. 294.

¹⁵ Други општи извештај Европског комитета за спречавање мучења и нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања (1992), параграфи 36 и 37.

¹⁶ Шести општи извештај Европског комитета за спречавање мучења и нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања (1996), параграф 16.

¹⁷ Дванаести општи извештај Европског комитета за спречавање мучења и нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања (2002), параграф 44.

1.1.4. Право на лекарски преглед

У седишту ПУ Краљево и ПС Врњачка Бања сва задржана лица, пре него што буду смештена у просторије за задржавање воде се на лекарски преглед. Када је у питању ПС Рашка пракса је да се задржаним лицима понуди преглед, али се не воде увек, као што је ситуација у седишту управе и ПС Врњачка Бања. Лекарски прегледи обављају се обавезно када лице има видљивих повреда, уколико само затражи и након употребе средстава принуде. Извештаји са налазом и мишљењем лекара не улажу се у предмет већ се дају се задржаном лицу.

У седишту ПУ Краљево и ПС Врњачка Бања лекарски прегледи задржаних лица углавном се обављају у просторијама за задржавање. Међутим, дешава се да се одводе и на преглед и у дом здравља у ситуацијама када током задржавања лицу изненада позли. У ПС Рашка полицијски службеници су истакли да се задржана лица увек одводе на лекарски преглед у дом здравља, јер лекари одбијају да се одазову позиву, те да им стално извођење лица и одвођење на преглед у дом здравља отежава рад и повећава могућност бекства задржаном лицу. Уколико се приликом лекарског прегледа утврди да лице није способно за задржавање, задржавање се спроводи у здравственој установи под надзором полицијског службеника.

Што се тиче присуства полицијских службеника током трајања лекарског прегледа задржаног лица, у ПС Рашка полицијски службеници увек присуствују лекарским прегледима, чак иако лекар не захтева њихово присуство. Према наводима, разлог оваквог поступања јесте пре свега безбедност, јер се просторија за обављање лекарских прегледа налази у приземљу Дома здравља, те је могућност за бекство повећана уколико полицијски службеници не присуствују прегледима. У ПУ Краљево и ПС Врњачка Бања полицијски службеници присуствују прегледима само по процени и на захтев лекара. Према наводима полицијских службеника, службена белешка у којој се уноси констатација да ли је лекарском прегледу присуствовао или не полицијски службеник не сачињавају се. Упутство о поступању према доведеним и задржаним лицима предвиђа да су полицијски службеници дужни да увек присуствују здравственом прегледу задржаних лица, те и полицијски службеници ПС Рашка поступају сходно овом Упутству.

УТВРЂЕНО

У ПС Рашка полицијски службеници обавезно присуствују лекарским прегледима задржаних лица.

РАЗЛОЗИ

Сви лекарски прегледи особа у полицијском притвору морају се обављати тако да припадници полиције не могу да чују и, осим уколико то лекар који врши преглед не затражи, виде преглед.¹⁸

ПРЕПОРУКА

Полицијски службеници ће присуствовати лекарском прегледу само на изричит захтев лекара, о чему ће се сачинити службена белешка у којој ће на јасан начин бити предочени разлози за присуство полицијског службеника.

Полицијски службеник је дужан да лекара упозори на све безбедносне аспекте који су релевантни за доношење одлуке од стране лекара о присуству немедицинског особља лекарском прегледу.

¹⁸ Дванаести општи извештај Европског комитета за спречавање мучења и нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања (2002), параграф 42 и Други општи извештај истог Комитета (1992), параграф 38.

1.1.5. Исхрана задржаних лица

ПУ Краљево и полицијским станицама у њеном саставу задржаним лицима се обезбеђује оброк у року од 6 сати од момента задржавања, а у случају да задржавање траје дуже од 12 сати задржаном лицу се обезбеђују три obroка. У седишту ПУ Краљево постоји ресторан у згради из ког се задржаним лицима доноси храна, а у ПС Врњачка Бања задржаним лицима се храна обезбеђује из одмаралишта које припада полицијској станици. Лицима која се задржавају у просторијама ПС Рашка, полицијски службеници углавном купују храну што убудуће не би требало практиковати. Лицима која су задржана у просторијама ОЗ Краљево храну обезбеђује затвор.

1.2. ПРИМЕНА ПОЛИЦИЈСКИХ ОВЛАШЋЕЊА

1.2.1. Доношење решења о задржавању и вођење записника о задржавању

Према изјавама службених лица и увидом у предмете о задржавању по било ком од правних основа установљено је да се решење о задржавању доноси и уручује у законом прописаним роковима.

Увидом у поједине предмете о задржавању (предмети К.Г. 31/15 СПИ ПУ Краљево и Л.С. 29/15 СПИ ПУ Краљево, задржавања према одредбама Закона о безбедности саобраћаја на путевима) утврђено је да решења о задржавању нису потписана од стране задржаних лица, као и да не постоји писана констатација да је лице одбило да потпише решење, чиме се доводи у сумњу да су решења дата на увид и уручена задржаним лицима.

Такође, у разговору са полицијским службеницима, у ПС Рашка су истакли да се задржаним лицима не дозвољава да током трајања задржавања код себе имају решење о задржавању и образац права задржаних лица из разлога да се лице не би самоповредило. Оваква пракса је погрешна првенствено због чињенице да се у решењима налазе поука о правном леку, дан и час лишења слободе или одазивања на позив, односно колико задржавање траје, као и правни и чињенични разлози за задржавање који омогућавају задржаном лицу да покрене судски поступак испитивања законитости лишења слободе.

УТВРЂЕНО

У ПУ Краљево поједина решења о задржавању нису потписана од стране задржаних лица.

У ПС Рашкој задржаним лицима се пре смештања у просторије за задржавање одузима решење о задржавању и остала релевантна документација на који начин им се онемогућује да користе право на одговарајући правни лек.

РАЗЛОЗИ

О задржавању, јавни тужилац или, по његовом одобрењу, полиција одмах, а најкасније у року од два часа од када је осумњиченом саопштено да је задржан, доноси и уручује решење. У решењу морају бити наведени дело за које се осумњичени терети, основи сумње, дан и час лишења слободе или одазивања позиву, као и време почетка задржавања.¹⁹

Задржавање се одређује решењем, које мора бити донето и уручено лицу у року од шест часова од привођења у службене просторије.²⁰

О правима, доведено, лице лишено слободе или задржано лице се обавештава уручивањем писменог обрасца Обавештења о његовим правима на матерњем језику или језику који разуме, које лице својеручно потписује.²¹

¹⁹ ЗКП, чл. 294, ст. 2.

²⁰ Закон о полицији ("Сл. гласник РС", бр. 101/2005, 63/2009 - одлука УС и 92/2011), чл. 53, ст. 3.

²¹ Упутство о поступању према доведеним и задржаним лицима 01 бр. 7989/12-10 од 12.12.12. год., т. 4. ст.3.

Како би се осигурало да сва задржана лица буду обавештена о својим правима, формулар у којем се јасно излажу ова права требао систематски давати особама притвореним од стране полиције на самом почетку њиховог притвора. Уз то, наводи се да би од особа у питању требало затражити да потпишу изјаву којом потврђују да су биле информисане о својим правима.²²

Слаба је корист од права која имају особе лишене слободе уколико нису упознате са постојањем тих права. Дакле, неопходно је да особе одведене у полицијски притвор буду изричито упознате са својим правима, без одлагања и на језику који разумеју. Да би се обезбедило да ово буде и урађено, треба увести праксу да се лицима задржаним од стране полиције одмах по притварању да формулар у коме се наводе ова права. Уз то, од тих особа треба тражити да потпишу изјаву којом потврђују да су упозната са својим правима.²³

ПРЕПОРУКА

ПУ Краљево у свом будућем поступању решење о задржавању даваће на потпис задржаним лицима, а у случају да лице одбије да потпише решење унеће се писана констатација да је лице одбило да потпише решење.

У ПС Рашкој ће се задржаном лицу омогућити да уручено решење о задржавању, као и сву осталу релевантну документацију (формулар о правима, потврда о одузетим предметима и сл.) током трајања задржавања држи код себе. Такође, обезбедиће се услови за сачињавање жалбе на решење о задржавању и коришћење других правних средстава.

Моменат почетка задржавања се рачуна различито, у зависности по ком основу је лице задржано. У случају задржавања по основу ремећења или угрожавања јавног реда и мира (члан 53. Закона о полицији) почетак задржавања се рачуна од тренутка довођења у полицијску станицу. Уколико се лице задржава по основу одредаба Закона о основама безбедности саобраћаја на путевима, време задржавања почиње да тече од момента искључења лица из саобраћаја. Када је реч о задржавању по Закоником о кривичном поступку, почетак задржавања се рачуна од тренутка хапшења. Када је у питању ситуација да се одређено лице позива у својству осумњиченог, као и када се лице позива да у својству грађанина да потребна обавештења, па му се током информативног разговор саопште права из члана 68, став 1 и 2 ЗКП, време задржавања не рачуна се од момента када је наведеним лицима саопштено да су задржана, већ од момента када су се одазвали позиву.

Такође, у неколико предмета о задржавању (КУ 288/15 ПУ Краљево ред.број 28/15, КУ 288/15 ПУ Краљево ред.број 27/15, КУ 141/15 ПУ Краљево и КУ 538/14 ПС Рашка) уочено је да се почетак задржавања рачуна од тренутка када је осумњиченом речено да се према њему има применити мера задржавања, то јесте од доношења и уручивања решења о задржавању, а не од момента када је лице фактички лишено слободе, тј. од часа хапшења, односно одазивања на позив.

УТВРЂЕНО

У седишту ПУ Краљево почетак задржавања по ЗКП-у рачуна се од момента доношења решења о задржавању, а не од момента када је лице лишено слободе.

РАЗЛОЗИ

Кад полиција прикупља обавештења од лица за које постоје основи сумње да је учинила кривичног дела или према том лицу предузима радње у предистражном поступку предвиђене овим закоником, може га позивати само у својству осумњиченог. У позиву ће се осумњичени упозорити да има право да узме браниоца.

²² Шести општи извештај Европског комитета за спречавање мучења и нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања (1996), параграф 16.

²³ Дванаести општи извештај Европског комитета за спречавање мучења и нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања (2002), параграф 44.

Ако полиција у току прикупљања обавештења оцени да позвани грађанин може бити сматран осумњиченим, дужна је да га одмах поучи о правима из члана 68. став 1. тач. 1) и 2) овог законика и о праву да узме браниоца који ће присуствовати његовом саслушању.²⁴

Лице ухапшено у складу са чланом 291. став 1. и чланом 292. став 1. овог законика, као и осумњиченог из члана 289. ст. 1. и 2. овог законика, јавни тужилац може изузетно задржати ради саслушања најдуже 48 часова од часа хапшења, односно одазивања на позив.

О задржавању, јавни тужилац или, по његовом одобрењу, полиција одмах, а најкасније у року од два часа од када је осумњиченом саопштено да је задржан, доноси и уручује решење. У решењу морају бити наведени дело за које се осумњичени терети, основи сумње, дан и час лишења слободe или одазивања позиву, као и време почетка задржавања.²⁵

[...]током периода испитивања подносилац представке је држан у полицијској станици и полиција је спровела саслушање и друге процесне радње које се односе на инцидент у коме је учествовао подносилац представке. Није тврђено од стране Владе и било би нереално да се претпостави да је у том периоду подносилац представке био слободан да напусти полицијску станицу по сопственој вољи. Имајући у виду све околности случаја, Суд сматра да је боравак подносиоца представке у полицијској станици током периода у питању досегао праг *de facto* лишења слободe[...]²⁶

ПРЕПОРУКА

У седишту ПУ Краљево време задржавања по ЗКП-у ће се рачунати од часа лишавања слободe, а не од момента доношења решења о задржавању.

Записник о задржавању

У ПУ Краљево и полицијским станицама у њеном саставу записници о задржавању воде се у електронској форми, који се по завршетку задржавања штампају, дају на увид и потпис задржаном лицу и улажу у предмете о задржавању.

Задржавања по ЗКП врше се у просторијама ОЗ Краљево, а услед недостатка места у затвору, лице се задржава и у просторијама ПУ Краљево и ПС Врњачка Бања. Када се задржавање лица обавља у просторијама ОЗ Краљево, затворски службеници су задужени за смештај и надзор над овим лицем. У ситуацијама када је задржана лица потребно извести из затвора и спровести до лекара или тужиоца, то раде полицијски службеници ПУ Краљево, који затим сачињавају службене белешке о томе и улажу у предмет о задржавању.

Увидом у предмет о задржавању по ЗКП (КУ 538/14 ПС Рашка) утврђено је да записник о задржавања не садржи потпис задржаног лица, као и да не постоји писана констатација да је лице одбило да потпише записник, чиме се доводи у сумњу да је записник дат на увид и уручени задржаном лицу.

УТВРЂЕНО

У ПС Рашка пронађен је записник о полицијском задржавању по ЗКП који није потписан од стране задржаног лица, нити је унета констатација да је лица исти одбило да потпише.

РАЗЛОЗИ

*Службени записник потписује полицијски службеник који је лице задржао и задржано лице.*²⁷

СРТ сматра да би се основне гаранције дате особама у полицијском притвору могле додатно оснажити (а рад полицијских службеника могуће и знатно олакшати) уколико би постојао јединствен и свеобухватан полицијски записник за сваку притворену особу, у којем би били

²⁴ ЗКП, чл. 289, ст. 1 и 2.

²⁵ ЗКП, чл. 294, ст. 1.

²⁶ Случај Осуренко против Украјне, представка број 4634/04, параграф број 49.

²⁷ Правилник о полицијским овлашћењима („Сл. гласник РС“, бр. 54/2006), члан 30. став 4.

евидентирани сви аспекти притвора и све радње предузете у вези притворених особа (време када су лишене слободе и разлози за то; када су им саопштена њихова права; знаци повреда, психичке болести, итд; када су члан породице/конзулат и адвокат били контактирани и када су их ови посетили; када им је била понуђена храна; када су били саслушани; када су били пребачени или ослобођени, итд.). За различите ставке (на пример, ствари у поседу дате особе, чињеници да су особи саопштена њена права и да се та особа на њих позива или да их се одриче), требало би добити потпис притвореника, односно, уколико је потребно, објаснити због чега тај потпис недостаје. Надаље, адвокату притвореника би требало омогућити увид у тај записник о притвору.²⁸

ПРЕПОРУКА

У ПС Рашка сваком задржаном лицу даће се на увид записник о задржавању, што ће бити потврђено његовим потписом, а у случају да задржано лица одбије да потпише записник унеће се констатација да је лице одбило да потпише записник.

1.2.2. Употреба средстава принуде

Према подацима из претходног упитника, који је попунила ПУ Краљево у току 2014. године средства принуде су употребљена 990 пута, и то употреба физичке снаге 40 пута, службена палица 3 пута, употреба средстава за везивање 946 пута и ватрено оружје 1.

Полицијски службеници ПУ Краљево у складу са Упутством о поступању према доведеним и задржаним лицима, средстава за везивање користе при сваком довођењу у станицу. Према јасно установљеним принципима Европског суда за људска права, који су обавезујући за Србију, употреба средстава принуде против лица лишених слободе која није апсолутно неопходна нарушава људско достојанство и у начелу представља повреду права гарантованог у члану 3. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода.²⁹ Наравно, очигледно је да није апсолутно неопходно везати сваку особу чије довођење полиција врши, тако да везивање особа које није нужно везати, а таквих сигурно има, представља повреду њихових права. Употреба средстава принуде мора бити разумна, неопходна и сразмерна опасности због које јој се прибегава. Полицијским службеницима би требало препустити да у свакој појединачној ситуацији, узимајући у обзир све објективне околности, процене да ли је неопходно применити средства принуде и у којој мери. При томе би полицијским службеницима требало бити дато упутство о томе које чињенице би требало да имају у виду када доносе одлуку о томе да ли је употреба средстава принуде неопходна (на пример, може им се сугерисати да приликом доношења одлуке о употреби средстава за везивање узимају у обзир године, пол, раст, физичку снагу и физичко стање особе коју је потребно довести).

УТВРЂЕНО

Полицијски службеници ПУ Краљево и полицијских станица у њеном саставу употребљавају средства за везивање приликом довођења лица у полицијску станицу, иако за то не постоје увек оправдани разлози.

РАЗЛОЗИ

У погледу поступања према особи лишеној слободе, свако прибегавање физичкој принуди које није апсолутно неопходно услед њеног понашања нарушава људско достојанство и у начелу представља повреду права гарантованог у члану 3 Конвенције за заштиту људских права и основних слобода.³⁰

²⁸ Извод из 2. Општег извештаја [СРТ/Инф (92) 3], параграф 40.

²⁹ Види, на пример, пресуду Европског суда за људска права у предмету *Берлински против Пољске* (представке број 27715/95 и 30209/96), параграф 59.

³⁰ Ibid.

Обављање полицијских послова заснива се на начелима професионализма, сарадње, законитости у раду и сразмерности у примени полицијских овлашћења, као и на принципу супсидијарности, односно рада са најмањим штетним последицама.³¹

Примена полицијског овлашћења мора бити сразмерна потреби због које се предузима.³²

Овлашћено службено лице средства принуде употребити само ако се на други начин не може извршити задатак и то суздржано и сразмерно опасности која прети законом заштићеном добру и вредности, односно тежини дела које се спречава или сузбија.³³

Средства за везивање могу се употребити ради: 1) спречавања отпора лица или одбијања напада усмереног на овлашћено службено лице; 2) спречавања бекства лица; 3) онемогућавања самоповређивања или повређивања другог лица.

При употреби средстава за везивање примењују се ограничења из члана 89. став 3. овог закона.³⁴

ПРЕПОРУКА

Министарство унутрашњих послова ће изменити Упутство о поступању према доведеним и задржаним лицима тако што ће прописати да ће се средства за везивање користити само када је то заиста неопходно, а не приликом превоза, односно транспорта сваког лица чије се довођење врши, као што је сада одређено.

У ПУ Краљево полицијски службеници неће приликом довођења лица службеним возилом свако лице везивати, већ ће то чинити само из оправданих разлога, у законом предвиђеним случајевима.

О употреби средстава принуде се сачињавају извештаји и воде посебне евиденције. Извештај подноси службеник који је средство принуде употребио и у њему, као што је прописано Правилником о техничким обележјима и начину употребе средстава принуде³⁵ (члан 24, став 2), по правилу наводи „датум и час употребе средстава принуде, врсту средстава принуде, према коме и зашто је употребио средство принуде, последице употребе, основ и начин употребе и друге чињенице и околности које су неопходне за оцену оправданости и правилности употребе средстава принуде“. Ако је лице према коме су употребљена средства принуде прегледао лекар, извештај лекара се не прилаже уз извештај полицијских службеника који су средства принуде употребили, већ се у извештају о употреби средстава принуде који сачини поступајући полицијски службеник наводи број протокола у здравственој служби под којим је евидентиран медицински преглед лица тако да се на тај начин може извршити увид у извештај лекара. Такође, према наводима полицијских службеника, уз извештаје полицијских службеника о примењеним средствима принуде прилажу се и изјаве сведока о конкретном догађају, као и записник о саслушању осумњиченог.

Према ономе што је тим НППМ могао видети током посете ПУ Краљево, извештаји и евиденције о употреби средстава принуде углавном се воде уредно. Међутим, оно што је НППМ приметио као мањкавост увидом у ове извештаје јесте да се у њима не налазе изјаве лица над којим су средства принуде употребљена. У појединим извештајима се налазе записници о саслушању осумњиченог, уколико је поднета кривична пријава против лица над којим је средство принуде употребљено.

Препорука НППМ-а је да би у будућем раду, полицијски службеници у ПУ Чачак требали да прибављају писане изјаве лица над којима су примењена средства принуде у вези са околностима употребе средстава принуде и настанка евентуалних повреда у циљу потпунијег увида у све околности случаја, како би се оцена о

³¹ Закон о полицији („Службени гласник РС”, бр. 101/05, 63/09 – УС и 92/11), члан 11, ст. 2.

³² Ibid, члан 36, ст. 1.

³³ Ibid, члан 84, ст. 2.

³⁴ Ibid, члан 90, ст. 1 и 4.

³⁵ "Службени гласник РС", бр. 19/2007, 112/2008.

оправданости и правилности средстава принуде могла дати на што објективнији начин.

1.2.3. Преглед лица и привремено одузимање предмета

У седишту ПУ Краљево и полицијским станицама у њеном саставу запослени су полицијски службеници оба пола, тако да претресе увек врши полицијски службеник оног пола којег је лице које се претреса.

Када се од задржаних лица одузимају предмети, то се ради у складу са важећим прописима. У полицијској управи, али и полицијским станицама у њеном саставу, се свим задржаним лицима током боравка у просторијама за задржавање одузимају новац (папирни новац и кованице), мобилни телефони, упаљачи, каишеви и остали предмети којим би могла повредити себе или другог, оштетити имовину, или их употребити за покушај бекства. Сви одузети предмети се пописују и сачињава се писана потврда о привремено одузетим предметима, чију аутентичност потписом потврђује лице од кога се одузимају. Приликом враћања предмета по престанку задржавања сачињава се потврда о враћању одузетих предмета која се такође потписује од стране лица које је било задржано.

1.3. ОБУКЕ И УСАВРШАВАЊА ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Полицијски службеници ПУ Краљево прошли су обуку о поступању према доведеним и задржаним лицима. У склопу ове обуке, спроведена је и обука о пружању прве помоћи. Седиште ПУ Краљево и полицијске станице у њеном саставу имају посебно обучене полицајце за рад са малолетницима.

Током посете полицијски службеници ПУ Краљево су навели да поступају према лицима са менталним сметњама, а да нису прошли никакву врсту обуке за поступање према овим лицима. **Имајући у виду да Закон о заштити лица са менталним сметњама прописује асистенцију полиције, као и довођење лица у здравствену установу ради прегледа, када постоји сумња да се ради о лицу са менталним сметњама, НПМ је става да је неопходно да се организују обуке, за полицијске службенике свих ПУ у Републици Србији о поступању према лицима са менталним сметњама.** У прилог наведеном ставу је и Препорука Европског Комитета за спречавање мучења и нељудског или понижавајућег поступања или кажњавања органима Србије да наставе рад на даљем развоју професионалног усавршавања полицијских службеника, са циљем да се за све ново запослене полицајце обезбеди одговарајућа почетна обука, а да се за већ запослене полицајце обезбеди систематска континуирана обука у области људских права, професионалне етике, вођења интервјуа, рад у високо ризичним ситуацијама, и сл.³⁶

³⁶ Извештај Влади Републике Србије о посети Европског Комитета за спречавање мучења и нељудског или понижавајућег поступања или кажњавања, (СРТ) фебруар 2011.

ПРОСТОРИЈЕ ЗА ПОЛИЦИЈСКО ЗАДРЖАВАЊЕ

У седишту ПУ Краљево и ПС Врњачка Бања постоје по две просторије за полицијско задржавање. Просторије су адаптиране према важећим стандардима и представљају пример добре праксе.

ПУ Краљево

ПС Врњачка Бања

У просторијама се налази по један лежај кога чини бетонска клупа прекривена дрвеним даскама, са душеком и ћебадима, који делују чисто. У просторијама постоје прозори, који омогућавају адекватан доток природне светлости и отварају се, што омогућава доток свежег ваздуха у мери потребној за проветравање просторија. Вештачко осветљење такође постоји, а јачина светлости је задовољавајућа.

У просторијама постоји тоалет, зидом одељен од остатка просторије. Тоалет чини *wc* шоља са испирачем који је у зиду односно дугме за пуштање воде је у равни зида, тако да нема било каквих истурених делова који би могли представљати опасност од самоповређивања или који би могли бити лако оштећени. *Wc* шоља је метална и потпуно адекватна за предвиђену намену и задовољава све сигурносне и функционалне стандарде. У просторијама постоји и лавабо са славином за текућу воду за пиће. Хигијена просторија је задовољавајућа.

У просторијама за задржавање постоје грејна тела (по један радијатор) као и електрично звоно за позивање дежурних полицијских службеника.

Просторије су покривене видео надзором, а обавештење о видео надзору је истакнуто унутар просторија за задржавање. Камере у обе просторије су постављене тако да не покривају делове где је мокри чвор.

У ПС Рашка постоји једна просторија за задржавање која се налази у приземљу станице преко пута дежурне службе. Просторија делује неодржавано. Површина просторије је око 7m², са једним лежаја, кога чини дрвена клупа која је опремљена са ћебадима. Просторија није окречена, а хигијена у њој је назадовољавајућа. Проветравање није омогућено, а доток природне светлост је слаб због рупичасте плоче којом је покривен прозор. Вештачка осветљеност просторије је задовољавајуће. У просторији не постоји грејање.

УТВРЂЕНО

Просторија за задржавање у ПС Рашкој није окречена и хигијена у њој није задовољавајућа.

У просторији за задржавање природно осветљење није задовољавајући, а природна вентилација и доток свежег ваздуха није омогућен.

У просторији не постоји грејање.

РАЗЛОЗИ

Просторије за задржавање морају бити чисте и одржаване, а хигијена у њима задовољавајућа.³⁷

Све просторије за задржавање морају да буду у довољној мери осветљене и са непосредним дотоком свежег ваздуха.³⁸

Све просторије у којима се врши полицијско задржавање морају имати приступ вештачком осветљењу (сем у периодима одређеним за спавање), природном осветљењу и вентилацији.³⁹

Просторије за полицијско задржавање морају испуњавати одређене материјалне услове, између осталог оне морају бити примерено загрејане.⁴⁰

³⁷ СРТ стандарди (2010) параграф 47

³⁸ Препорука СРТ упућена Влади Републике Србије (2011) године, параграф 31.

³⁹ Препорука СРТ упућена Влади Републике Србије (2007) године, параграф 36.

⁴⁰ Извештај СРТ упућен Влади Србије (2007) и (2011), параграф 36 и 31.

ПРЕПОРУКА

ПС Рашка извршиће кречење просторије за задржавање и хигијену у њој редовно ће одржавати.

ПС Рашка предузеће мере како би се у просторији за задржавање обезбедио довољан доток природне светлости и омогућила вентилација-доток свежег ваздуха.

У просторији ПС Рашка инсталираће се грејање.

Хигијена мокрог чвора, који се налази у непосредној близини просторије је задовољавајућа. Међутим проблем представља непостојање мокрог чвора у оквиру просторије, већ се лице у пратњи полицијског службеника мора спроводити до wc кроз ходник у приземљу станице кроз који пролазе и странке које долазе у полицијску станицу.

Просторија за задржавање је покривена системом видео надзора. Обавештење о постојању видео надзору унутар просторије не постоји. Дугме аларам за позивање полицијских службеника такође не постоји, а према наводима полицијских службеника за њим нема ни потребе, јер је дежурна служба преко пута просторије за задржавање тако да полицијски службеници увек могу да чују задржано лице, а и стално прате лице преко монитора који се налази у дежурној служби полиције. Видео запис чува се 26 дана.

УТВРЂЕНО

Унутар просторије за задржавање у ПС Рашка не постоји обавештење о постојању видео надзора.

РАЗЛОЗИ

За надзор над задржаним лицима полицијски службеници могу да употребљавају направе за пренос звучних и оптичких снимака. Употреба ових направа мора у простору бити видно означена.⁴¹

ПРЕПОРУКА

ПС Рашка ће на видном месту унутар просторија за задржавање поставити обавештење да је просторија под видео надзором.

У ПУ Краљево и полицијским станицама у њеном саставу службена лица су прошла обуке за пружање прве помоћи, и све станице су опремљене кутијом са прибором за прву помоћ.

У ПУ Краљево и полицијским станицама у њеном саставу полицијски службеници нису прошли обуку о поступању у случају пожара. Такође, у ПС Врњачка Бања и ПС Рашка не постоје упутства за поступање у случају пожара.

УТВРЂЕНО

Полицијски службеници у ПУ Краљево и полицијске станице у њеном саставу нису прошли обуку о поступању у случају пожара, а ПС Рашка и ПС Врњачка Бања нису обезбеђене комплетним системом противпожарне заштите.

РАЗЛОЗИ

Полицијски службеници одговорни су за безбедност задржаног лица од његовог смештања у простор за задржавање до његовог отпуштања.⁴²

⁴¹ Правилник о полицијским овлашћењима, чл. 34, ст. 2.

⁴² Правилник о полицијским овлашћењима („Сл. гласник РС“, бр. 54/2006), члан 34. став 1.

План евакуације и упутства за поступање у случају пожара морају бити истакнути на видљивом месту.⁴³

Уређаји за откривање и јављање пожара морају се одржавати у исправном стању, у складу са техничким прописима и упутствима произвођача, а у циљу обезбеђивања њиховог сталног и несметаног функционисања.⁴⁴

Основна обука из области заштите од пожара организује се за све запослене.⁴⁵

ПРЕПОРУКА

ПУ Краљево и ПС у њеном саставу ће организовати и спровести одговарајућу обуку полицијских службеника из области заштите од пожара.

Такође, ПС Рашка и ПС Врњачка Бања ће унапредити систем противпожарне заштите тако што ће на одговарајућим видљивим местима у згради поставити план евакуације и упутство за поступање у случају пожара, а све у циљу заштите физичког интегритета задржаних лица.

⁴³ Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/2009), члан 28. став 2.

⁴⁴ Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/2009), члан 43. став 1. и 2.

⁴⁵ Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/2009 и 20/2015), члан 53.